

Gevolgen van de WBTR voor de sportvereniging

Op 10 november 2020 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) aangenomen. De wet gaat op 1 juli 2021 in. De wet is in het leven geroepen om het bestuur en toezicht van stichtingen en verenigingen te verbeteren. Dit volgt op incidenten en wantoestanden bij grote scholengemeenschappen en woningbouw corporaties en moet voorkomen dat wanbestuur, onverantwoordelijk financieel beleid, zelfverrijking, misbruik van posities en andere ongewenste activiteiten verenigingen en stichtingen schaden. De wet geldt voor alle verenigingen en stichtingen, en dus ook voor (kleinere) sportverenigingen en -stichtingen.

Bestuursleden en toezichthouders hebben de plicht het belang van de vereniging of stichting voorop te stellen. Dat klinkt logisch, maar anders dan bij ondernemingen was dat nog niet in de wet vastgelegd. Dit betekent dat de WBTR eisen stelt aan het handelen van bestuursleden en toezichthouders en hen verplichtingen oplegt.

Wat verandert er?

De wettelijke veranderingen hebben vooral betrekking op de taakstelling van het bestuur, de aansprakelijkheid en de besluitvorming van de bestuurders met een tegenstrijdig belang aan dat van de organisatie. Veel wat nu in de wet extra wordt vastgelegd als verplichting is al gangbaar in de praktijk.

Statutenwijziging

De wetswijziging leidt tot een noodzakelijke aanpassing van de statuten. In de statuten moet een bepaling worden opgenomen waarin staat wat er moet gebeuren in het geval van ontstentenis of belet van alle bestuurders (en/of toezichthouders). Dus wie er beslissingen mogen nemen als niemand van het bestuur dat meer kan of mag. Hiervoor kan bijvoorbeeld naast de kascommissie een continuïteitscommissie worden ingesteld. Verder moet in de statuten opgenomen worden hoe om wordt gegaan met situaties waarin er tijdelijk geen bestuurslid of toezichthouder is. Het doorvoeren van de aanpassingen moet gebeuren bij de eerstvolgende statutenwijziging. Dat hoeft dus niet voor de invoeringsdatum van de wetswijziging te zijn, maar dat wordt wel aangeraden. Zeker als de statuten al enigszins verouderd zijn.

Besturen volgens de (nieuwe) eisen van de wet

Niet alle nieuwe bepalingen hoeven in de statuten te worden opgenomen. Maar er moet in de praktijk wel aan de wet uitvoering worden gegeven. De volgende nieuwe wettelijke bepalingen moeten in elk geval tot de bestuurspraktijk gaan behoren:

- Bestuurders moeten zich bij de vervulling van hun taak richten naar het belang van de organisatie. Bij een tegenstrijdig belang mag een bestuurder niet deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming over het desbetreffende onderwerp. Er moet zijn vastgelegd hoe de besluitvorming in dit geval plaatsvindt.
- Een bestuurder mag meer dan één stem hebben, maar mag niet méér stemmen uitbrengen in een bestuursvergadering dan de andere bestuursleden tezamen.
- Indien de voordracht voor een bestuursfunctie één kandidaat voor een te vervullen plaats bevat, dan heeft een besluit over de voordracht tot gevolg dat de kandidaat is benoemd. Tenzij het bindende karakter aan de voordracht wordt ontnomen.
- Bestuurders hebben altijd het recht om de algemene vergadering (ALV) te adviseren over een besluit dat moet worden genomen. Ook als de bestuurders vervolgens zelf mogen meestemmen als lid.

Bovenstaande kan het bestuur vastleggen in het huishoudelijk- of bestuursreglement.

Hoofdelijke aansprakelijkheid bestuurders

De wetwijziging houdt in dat in het geval van faillissement van een rechtspersoon iedere bestuurder tegenover de boedel hoofdelijk aansprakelijk is voor het tekort, indien het bestuur zijn taak kennelijk onbehoorlijk heeft vervuld. En het aannemelijk is dat dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement. De bestuurder is niet aansprakelijk als hij bewijst dat de onbehoorlijke taakvervulling door het bestuur niet aan hem te wijten is en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen te voorkomen.

Op grond van het huidige recht moeten bestuurders van alle soorten rechtspersonen (waaronder verenigingen, stichtingen) hun taak behoorlijk vervullen. Als zij dat niet doen (en dus hun taak onbehoorlijk vervullen), zijn zij aansprakelijk voor de schade die daardoor ontstaat. Dat verandert niet met de WBTR. Wat wel verandert, is dat de bepalingen over aansprakelijkheid in faillissement gelden voor bestuurders (en commissarissen) van informele verenigingen en verenigingen die geen vennootschapsbelasting hoeven te betalen. Dat zijn amateurverenigingen over het algemeen. Als een bestuurder zijn taken ernstig heeft verzuimd, is het voor een curator belangrijk dat hij de bestuurder hiervoor aansprakelijk kan houden. Dat maakt de WBTR nu mogelijk. Het is dus niet zo dat de aansprakelijkheidsregel gewijzigd wordt, maar wel het toepassingsbereik ervan.

Gratis Webinar voor stichtingen en verenigingen

In maart vinden er op verschillende momenten gratis Webinars plaats over de WBTR met algemene uitleg voor vrijwilligers van verenigingen en stichtingen. Verder is er tegen betaling een WBTR stappenplan beschikbaar.

Klik [hier](#) voor meer informatie over de WBTR.

Klik [hier](#) voor meer informatie over het stappenplan.

Klik [hier](#) voor meer informatie over de Webinars.

